

Vejstøj generelt samt støj langs Giber Ringvej

Drøftelse om vejstøj blev behandlet på mødet i Teknisk Udvalg d. 1. marts 2023. Her blev det besluttet, at forvaltningen skulle vende retur når der forelå konkrete støjmålinger for Giber Ringvej.

Der er derudover stillet en række spørgsmål vedr. støj generelt samt specifikt vedrørende Giber Ringvej.

Dette notat samler op på følgende:

- De juridiske rammer for kommunal finansiering af støjafskærmende foranstaltninger ved eksisterende vej
- De sundhedsmæssige konsekvenser ved vejstøj
- Giber Ringvej-projektet hvad er der udført af støjreducerende foranstaltninger i forhold til VVM-tilladelsen
- Støjberegninger og resultater fra støjmålingerne
- Diverse spørgsmål
- Forslag til videre proces

De juridiske rammer

Der er udarbejdet et juridisk notat, vedlagt som bilag 1, der redegør for de juridiske rammer for kommunal finansiering af støjafskærmende foranstaltninger ved eksisterende vej.

Overordnet set gælder det, at en kommunalt finansieret indsats for at nedbringe støjgener med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne, beror på en afvejning af på den ene side den saglig kommunale interesse i støjafskærmende foranstaltninger og på den anden side de modstående hensyn, særligt forbuddet imod begunstigelse af enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner. Afvejningen skal ske under behørig hensyntagen til forbuddet imod usaglig forskelsbehandling og kravet om forsvarlig økonomisk forvaltning.

En sådan afvejning vil altid bero på en konkret vurdering af et konkret projekt.

For Giber Ringvej gælder det, at med mindre forudsætninger i forbindelse med Aarhus Kommunes myndighedsbehandling ikke holder, eller at vilkår i VVM-tilladelsen ikke overholdes, kan kommunen ikke som udgangspunkt opsætte yderligere støjafskærmning.

Vedrørende etablering af nye støjvolde

I forbindelse med etablering af en ny støjvold skal der udarbejdes en VVM-screening, og der skal søges en landzonetilladelse. Det betyder, at en støjvold skal have en dokumenteret støjdæmpende effekt, ellers kan der ikke

29. juni 2023 Side 1 af 7

TEKNIK OG MILJØ

Byrum Aarhus Kommune

Byrum

Karen Blixens Boulevard 7 8220 Brabrand

Telefon: 89 40 44 00 Direkte telefon: 21 33 34 25

E-mail: anlaeg@mtm.aarhus.dk Direkte e-mail: nsra@aarhus.dk www.aarhus.dk

Sagsbehandler: Rasmus Stougaard Niiranen

opnås tilladelse til at etablere støjvolden. Der er herudover flere krav til, hvordan jord håndteres bl.a. i forhold til drikkevandsinteresser. Det har også været tilfældet i Giber Ringvej-projektet. Generelt for jordarbejder gælder, at hvis jorden ikke kan nyttiggøres, betragtes jorden som affald og skal derfor i et jorddeponi.

29. juni 2023 Side 2 af 7

De sundhedsmæssige konsekvenser

Der er udarbejdet et notat om de sundhedsmæssige konsekvenser ved vejstøj, vedlagt som bilag 2.

Overordnet set kan det konkluderes, at der er væsentlige dokumenterede sundhedsmæssige følgevirkninger, hvis en person udsættes for støbelastningen over tid.

På den baggrund har Miljøstyrelsen fastsat vejledende grænseværdier for støj, der efter Miljøstyrelsens vurdering er miljømæssigt og sundhedsmæssigt acceptabel. De vejledende grænseværdier for vejstøj ved nybyggeri er:

- For boligområder, børnehaver, vuggestuer, skoler, plejehjem, hospitaler. Desuden kolonihaver, udendørs opholdsarealer og parker 58 dB.
- For rekreative områder i det åbne land, sommerhusområder, campingpladser og lignende er grænseværdien for vejstøj 53 dB.
- For hoteller, kontorer mv. er grænseværdien 63 dB.

Aarhus Kommunes kommuneplan indeholder bestemmelser vedrørende støj, der svarer til Miljøstyrelsens vejledende normer og krav. Bestemmelserne udstikker rammerne for, at der i detailplanlægningen (lokalplaner m.m.), i forbindelse med enkelttilladelser til bebyggelse og ved miljøgodkendelse fastlægges støjniveauer og eventuelt stilles krav til indretninger, der kan dæmpe støjen.

Støjbestemmelser ved anlæg af nye veje samt større vejudbygninger og større trafikale ændringer

Ved udlæg af areal til eller anlæg af nye veje samt større vejudbygninger og trafikale ændringer tilstræbes, at overholde samme støjgrænseværdier som ved udlæg og disponering af arealer til støjfølsom anvendelse – jf. ovenstående.

I visse tilfælde vil det dog – typisk ved vejanlæg m.m. i eksisterende byområder - erfaringsmæssigt ikke være teknisk muligt eller økonomisk forsvarligt fuldt ud at overholde de nævnte støjgrænser og/eller sikre at støjbelastningen i naboområder til vejen ikke øges. I sådanne situationer tilstræbes støjgrænserne i nedenstående skema overholdt - hvor der i forhold til eksisterende støjniveauer forud for vejanlæg er fastlagt, hvilke støjniveauer der

tilstræbes i tilknytning til nyanlæg samt større vejudbygninger og trafikale ændringer.

29. juni 2023 Side 3 af 7

Eksisterende støjniveau	Grænseværdier ved nyanlæg m.m. af veje
Mindre end 58 dB	58 dB
58 - 63 dB	63 dB
63 - 68 dB	68 dB
Over 68 dB	Eksisterende niveau

Støjbestemmelser for vejtrafikstøj ved anlæg af nye veje samt større vejudbygninger og trafikale ændringer

Byggeriet af Giber Ringvej svarer til VVM-tilladelsen

Der er i samarbejde med rådgiver på projektet (Rambøll) udarbejdet en rapport som gennemgår, hvad der er udført af støjreducerende foranstaltninger i Giber Ringvej-projektet i henhold til VVM-tilladelsen. Rapporten er vedlagt som bilag 3. Opsummeret konkluderes det, at alle vilkår fra VVM-tilladelsen vedr. støjreducerende foranstaltninger er overholdt:

- Vejanlægget er udført med støjreducerende vejbelægning
- Vejanlægget er nedsænket flere steder
- Der er samlet etableret 16 støjvolde langs Giber Ringvej jf. kort vedlagt som bilag 4
- Der er etableret en støjskærm langs Landevejen
- Der er opsat ca. 550 meter støjkassetter (støjdæmpende element, som monteres direkte på et autoværn)
- Der er etableret en støttemur til at optage et terrænspring samt som støjreducerende tiltag ved en ejendom ud til vejen

Søgning i sagsbehandlingssystem hos Plan og Byggeri viser herudover, at der ikke ses at være afvist nogen ansøgninger fra borgere om etablering af støjafskærmning.

Støjberegninger

I forbindelse med VVM-tilladelsen er der udarbejdet beregninger for støjudbredelsen for vejtrafikstøjen ved anvendelse af beregningsmetoden NORD2000. Dette fremgår i tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013. På hjemmesiden for Giber Ringvej-projektet findes et interaktivt kort over projektet, hvor der også kan tilvælges støjkort. Herudover findes også en side med kort over effekten af støjreducerende tiltag.

Støjberegningerne har indikeret, at Giber Ringvej-projektet samlet set medfører færre støjbelastede boliger (1054 i 0-scenariet kontra 963 ved den valgte A-linjeføring). Det hænger sammen med, at projektet flytter trafik fra veje tættere på byområde, hvor boligtætheden er stor, ud i det åbne land.

Efter støjreducerende tiltag langs vejen er det kun relativt få boliger i åbnet land, som beregnes til et støjniveau over grænseværdien på 58 dB. For disse boliger er det i praksis umuligt at bringe støjniveauet under 58 dB, og

de berørte grundejere har derfor fået erstatning. Det drejer sig om 8 ejendomme, heraf 1 som blev totaleksproprieret.

29. juni 2023 Side 4 af 7

Selvom hovedtendensen er, at der sker en støjmæssig forbedring, viser beregningerne også, at nogle ejendomme oplever en væsentligt øget trafikstøj. Herunder er der også bebyggelser, som oplever et forøget støjniveau, men som ikke overstiger 58 dB. Det kan være bebyggelser, der tidligere havde et støjniveau på fx 35 dB, hvor en forøgelse med 20 dB stadig vil være under grænseværdien, men helt naturligt vil opleves som en markant forandring.

Resultater fra støjmålingerne

Støjmålingerne er gennemført af virksomheden VM acoustics ved 10 adresser langs vejen. Den fulde rapport er vedlagt som bilag 5. I rapporten er målemetode og sammenhæng til metoder for støjberegninger gennemgået. Alle målingerne var under grænseværdien på 58 dB. Der er målt vejstøjniveauer inklusive baggrundsstøj på mellem 41 dB og 57 dB.

De gennemførte støjmålinger ved Giber Ringvej er foretaget i overensstemmelse med Miljøstyrelsens "Vejledning om måling af støj fra vejtrafik" rapport 238, 2002.

Der er målt støj både om eftermiddagen og om morgenen. Når man måler trafikstøj, tælles der samtidig biler (delt op i personbiler og lastbiler). Efterfølgende korrigeres intensiteten af bilerne til den gennemsnitlige døgnintensitet. Det vil sige, at hvis man f.eks. måler i myldretiden med flere biler i timen, vil man skulle trække noget fra, da der kører flere biler i timen end det normalt gennemsnitlige antal biler i timen.

Nedenfor er en oversigt over målt støj sammenholdt med beregnet støj samt tidspunkt for målingerne:

Måleadresse	Målt støj	Beregnet støj	Tidspunkt
Mustrupvej 55	53,5	56-58	15:35
Damgårdstoften 65	57,4	56-58	16:24
Tingskovvej 50	55,5	56-58	09:57
Nymarksvej 145	50,4	56-58	08:40
Trankær Mosevej 99	54	54-56	16:10
Ingerslevvej 72	54,7	56-58	07:45
Ingerslevvej 76	50,9	50-52	07:01
Beringvej 23	50,7	56-58	08:09
Nymarks Allé 216	41,1	52-54	07:40
Østergårdsparken 213	48,3	56-58	08:34

Der er ingen af målingerne som overstiger den beregnede støj og flere ligger markant under den beregnede værdi. Det kan bl.a. hænge sammen med, at den beregnede støj er med udgangspunkt i væsentligt højere trafiktal (antal køretøjer) end der kører på vejen i dag. Trafiktallene er den forventede trafik i 2030 og med udgangspunkt i at Ny Malling er etableret.

29. juni 2023 Side 5 af 7

Opsamling på diverse spørgsmål

1) Hvorfor er det muligt at lave støjværn ved Herredsvej?

Det var/er muligt at etablere støjskærm ved Herredsvej, da skærmen bliver etableret som opfølgning på VVM-tilladelsen for Herredsvej. Følgende fremgår af vilkår 5 i VVM-tilladelsen.

Etableringen af støjskærmen har således sit direkte ophæng i vilkår i VVM-tilladelsen og etableres som opfølgning på et konkret projekt.

2) Hvilke krav stiller vi i lokalplaner ift. støjafskærme og ift. støjabsorberende materiale?

Der er siden den første kommuneplan fra 1984 blevet arbejdet systematisk med støj i lokalplanlægningen.

Hvilke krav der stilles i forhold til støjafskærmning i den enkelte lokalplan, afhænger i høj grad af, hvilket område lokalplanen dækker.

Der er i kommunen eksempler på lokalplaner, hvor der er stillet krav om at støjafskærmning skal ske ved støjvolde, der er også eksempler på lokalplaner med skærme og også lokalplaner med en kombination af volde og skærme.

Der arbejdes som oftest med at støjskærmen skal være absorberende. Men der er også eksempler på, at andre hensyn vejer tungere, og der derfor er etableret f.eks. transparente støjskærme. Det ses bl.a. langs Randersvej, hvor hensynet til de bagvedliggende ejendomme og deres behov for udsynet har vejet tungere, end at skærmen er absorberende. Det sker normalvis kun, hvor der opføres skærme på begge sider af vejen eller hvor bebyggelsen på modstående side ikke er støjfølsom anvendelse.

Uanset om en skærm er absorberende eller reflekterende vil den have indflydelse på støjbølgernes bevægende og vil ændre lydbilledet og dermed støjoplevelsen. Men det er alene den reflekterende skærm, der kan give anledning til en lille stigning i støjniveauet.

Planloven stiller krav om, at kommunerne skal medtage bestemmelser vedrørende støj i lokalplanlægningen og sikre, at støjhensynet er medtaget som en forudsætning for ibrugtagning.

3) Hvordan følges der op på krav i lokalplaner?

29. juni 2023 e- Side 6 af 7 .

Byggeri tilser i forbindelse med byggesagsbehandlingen, at lokalplanens bestemmelser er overholdt, herunder også bestemmelserne vedrørende støj. Opfyldelse af støjbestemmelserne i lokalplanlægningen er en forudsætning for ibrugtagning af byggeriet.

Teknik og Miljø indskriver således i lokalplanerne under forudsætninger for ibrugtagning, at bygherre ved beregning skal eftervise, at de i lokalplanen anførte støjbestemmelser, er overholdt.

Til grund for denne eftervisning ligger en trafikmængde fremskrevet 10 år.

Forslag til videre proces

De støjmæssige følgevirkninger af Giber Ringvej, som blev belyst inden beslutningen om anlæggelse af vejen, vurderes at have været retvisende. Det er forvaltningens vurdering, at der ikke er grundlag for yderligere støjafskærmende tiltag langs Giber Ringvej, da vilkårene i VVM-tilladelsen ses at være overholdt og grænseværdierne for støj ikke ses at være overskredet.

Det er dog meget forståeligt, at grundejere langs vejen oplever stigningen i vejstøj som markant.

Støj er generelt et stort problem for mange borgere i kommunen. Siden 2007, og med et 5-årigt interval, er alle veje med mere end 16.000 køretøjer pr. døgn kortlagt ift. støj. Kortlægningen bliver fulgt op af en støjhandlingsplan, som giver et overblik over de støjramte boliger i kommunen, samt udpeger strategiske indsatsområder for støjbekæmpelse, der skal arbejdes med de næste 5 år.

Der bliver i 2023 udarbejdet en opdateret støjkortlægning som grundlag for en ny støjhandlingsplan i 2024.

Støjhandlingsplanen skal være endelig vedtaget og fremsendt til Miljøstyrelsen den 18. juli 2024. Det vil sige at udkastet til støjhandlingsplan skal være byrådet i hænde ca. 6 måneder tidligere. Høringen af planen vil forløbe over 8 uger i foråret 2024, hvorefter indsigelser behandles og indarbejdes i planen. Herefter skal planen til byrådet til endelig vedtagelse, forventeligt på det sidste byrådsmøde inden sommerferien 2024.

Byrådet kan derudover revidere rammebestemmelserne vedr. støj ved næste revision af kommuneplanen.

Bilag

Bilag 1 - Juridisk notat - Rammerne for kommunal finansiering af støjskærmende foranstaltninger ved eksisterende veje

Bilag 2 - Støj og sundhed

Bilag 3 - Rambøll - notat vedrørende støj

Bilag 4 - Kort Giber Ringvej

Bilag 5 - Giber Ringvej - målt trafikstøj

29. juni 2023 Side 7 af 7